

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR. SILVIO MELI
LL.D.; Dip.Stud.Rel.; Dip.Can.Matr. Jur. & Proc.;
Cert.Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Seduta ta' nhar it-Tlieta 19 ta' Frar tas-sena 2002.

Numru 19

Avviz numru 750/00/SM

Zammit & Cachia Limited

vs

Hix Limited

Il-Qorti,

Rat l-avviz fuq indikat datat is-6 ta' Gunju tas-sena 2000 li permezz tieghu s-socjeta' attrici sejhet lis-socjeta' konvenuta quddiem din il-qorti sabiex tghid ghaliex m'ghandiex tkun ikkundannata:

- 1. Previa d-dikjarazzjonijiet opportuni, thallas lis-socjeta' attrici s-somma li ghandha tigi likwidata minn din il-Qorti bhala danni sofferti mill-istess socjeta' attrici bhala konsegwenza ta' nuqqas ta' adempjenza da parte tas-socjeta'**

konvenuta tal-obbligazzjonijiet taghha in konnessjoni ma' "Business Trip" ghall-Cologne l-Germanja maghmula f'Ottubru tas-sena 1999 minn zewg diretturi tas-socjeta' attrici;

- 2. Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittri nterpellatorji tal-25 t'Ottubru, 1999, 1 ta' Dicembru 1999, 18 ta' Jannar 2000, 28 ta' Marzu 2000 u tal-ittra ufficjali tal-15 ta' Mejju 2000, u bl-interessi legali u bis-subizzjoni tal-konvenuti;**
- 3. Illi ghal-finijiet ta' kompetenza qed jigi dikjarat illi d-danni pretizi huma anqas minn elf lira (LM1000);**

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet datata l-4 ta' Settembru tas-sena 2000 li permezz taghha s-socjeta' konvenuta eccepjet is-segwenti:

- 1. Illi s-socjeta' konvenuta agixxiet bhala agent tal-ivvjaggar u qdiet id-dmirijiet taghha bl-akbar diligenza u hi ma kkawzat ebda danni lid-ditta attrici;**
- 2. Illi l-booking sar tramite operaturi esteri cioe TCS Tagungs Congress Service GmbH tal-Germanja li kienu huma hadu hsieb li jsiru l-arrangamenti u kkonfermaw il-booking kif ukoll kienet l-istess ditta estera li ftit granet qabel ma waslu biex isiefru l-atturi infurmat lid-ditta konvenuta li ma kinux ser jonoraw il-booking li kien sar u gie kkonfermat minnhom stess diversi xhur qabel. Ghalhekk id-ditta estera ghandha hi tirrispondi ghal kwalunkwe danni jekk dawn gew ikkawzati u ghandha tigi kjamata in kawza;**
- 3. Salv eccezzjonijiet ohra;**

Semghet ix-xhieda prodotta;

Rat id-dokumenti esebiti;

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Illi l-fattil li taw lok għall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

- 1. Illi s-socjeta' attrici kienet effettwat ordni mas-socjeta' konvenuta biex zewg diretturi tagħha jsiefru u jmorru f'kabina fuq vapur tal-passiggieri fuq ix-xmara Rhine;**
- 2. Illi l-ordni saret regolarment mis-socjeta' konvenuta u s-socjeta' attrici hallset dak kollu minnha mitlub;**
- 3. Illi qabel ma siefru d-diretturi kkoncernati regghu għamlu l-kuntatti mas-socjeta' konvenuta biex jivverifikaw il-mawra tagħhom u jserhu rashom li kollox kienu f'postu;**
- 4. Illi s-socjeta' konvenuta accertathom li kollox kien sew;**
- 5. Illi pero' meta d-diretturi ikkoncernati wasslu fid-destinazzjoni l-vapur nolleggiat ma instabx u l-vjagg fuq ix-xmara Rhine minnhom ippjanat, irrizervat u addirittura imhallas minn qabel intilef;**
- 6. Illi wara hafna kuntatti, qtieh il-qalb u zewg tiljieli mitlufa, id-diretturi kkoncernati ttellghu f'vapur iehor għall-perjodu limitat li ken fadal, (zewg t'iljieli);**
- 7. Illi ovvjament din il-mawra tad-diretturi kkoncernati kienet fjask totali u l-kawza odjerna hi indirizzata biex dawn jirkupraw d-danni minnhom sofferti kif jidhru elenkati fid-dokument immarkat Dok. A a fol 20 tal-process u iddikjarati minnhom ekwivalenti għall-hames mija u erba' u hamsin Lira Maltin, (LM554.00,0);**

Ikkonsidrat:

Illi s-socjeta' konvenuta qed issostni li bhala agent xogholha hu limitat li taghmel il-“bookings” u l-ebda responsabbilita' ma tista' tigi kkollata fuqha ghal inadempiment;

Ikkonsidrat:

Illi s-sottomissjoni hawn allegata mis-socjeta' konvenuta timmerita approfondiment;

Illi essenzjalment l-istitut ta' agenzija huwa kuntratt li permezz tieghu wiehed mill-partijiet, il-*principal*, jawtorizza lill-parti l-ohra, l-*agent*, biex jagixxi f'ismu u ghan-nom u in rapprezentanza tieghu f'relazzjoni legali bejnu, cioe' il-*principal* u terza persuna;

Illi ghalhekk jigi sottolineat li:

“Qui per alium facit per seipsum facere videtur”;

Illi allura meta *principal* jinvolvi terz struttwalment estraneu ghalieh, (f'dan il-kaz lis-socjeta' konvenuta), biex jibbenefika mill-operat taghha, dan l-istitut jippermetti lil dan il-*principal* biex jezercita l-akbar kontroll fuq l-*agent* ghall-beneficcju tieghu;

Illi in vista tas-suespost jirrizulta li l-*agenzia* in dizamina agixxiet fl-ahjar interess tal-*principal* taghha, u tramite il-kummissjoni li tircievi ghax-xoghol minnha konkluz, tiggwadanja l-ammonti pattwiti bejniethom biex tassigura l-ezistenza kummercjali taghha;

Illi ghalhekk, nonostante l-fatt li dan l-*agent* jista' jkun rikonoxxut bhala operatur ekonomiku b'personalita' guridika distinta u indipendenti ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi in generali, jirrizulta li minn analizi tar-relazzjoni kontrattwali ezistenti mal-*principal* taghha din hi biss operatur awziljarji ghal *principal* u konsegwentement hi ekwivalenti biss ghal *agenzia* integrali ghaliha u xejn aktar;

Illi del resto, kif gie ritenut fil-kawza fl-ismijiet “Bundeskartellamt vs. Volkswagen VAG Leasing”, C-266/93, deciza mill-Qorti Ewropea tal-Gustizzja fl-24 t'Ottubru ta' l-1995:

“Representatives can lose their characters as independent traders...if they do not bear any of the risks resulting from the contracts negotiated on behalf of the principal and they operate as auxiliary organs forming an integral part of the principal’s undertaking”;

Illi ghalhekk ir-relazzjoni bejn is-socjeta’ konvenuta u l-principal taghha hi wahda komplimentari stante li dawn m’humix entitajiet separati minn xulxin ghall-finijiet u effetti tal-fatti in dizamina;

Illi ghalhekk ir-relazzjoni li tirrizulta li tezisti bejn is-socjeta’ konvenuta u l-principal taghha hi wahda ekwivalenti ghall-entita’ ekonomika unika bil-konsegwenzi kollha li jirrizultaw u allura:

“nemo contra factum suum venire potest”;

Ghaldaqstant din il-qorti in vista tal-premess filwaqt li tirrespingi l-eccezzjonijiet tas-socjeta’ konvenuta u tilqa’ dawk tas-socjeta’ attrici u konsegwentement:

- 1. Tiddikjara lis-socjeta’ konvenuta responsabbli ghad-danni sofferti mis-socjeta’ attrici;**
- 2. Tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta’ attrici fl-ammont ta’ hames mija u erba’ u hamsin Lira Maltin, (LM554.00,0);**
- 3. Tikkundanna lis-socjeta’ konvenuta Hix Limited biex thallas dan l-ammont hekk likwidat lis-socjeta’ attrici Zammit & Cachia Limited, bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali dovuti mill-ittra ufficjali datata l-15 ta’ Mejju tas-sena 2000.**

**John Farrugia
Deputat Registratur**